

ЗАДОВЖЕ

*... Село моє – найкраще в світі,
І хата батьківська – свята,
Тут соловейка в верховітті
Лунає пісня чарівна!.*

Задовже – село, яке має свою історію. Колись територія та й велике поселення на ній називалося Шпикатівщина. З вуст старожилів ще й зараз можна чути слова, що живуть вони не в Задовжі, а на Шпикатівщині. Колись, коли топтали нашу землю татари і турки, то бої тут відбувалися, і билися воїни піками (залізні наконечники на дерев'яних палицях або гострі залізні палиці).

А назва села Задовже виникла тоді. Коли після реформи **1861 року** пан Артур Чернецький, щоб розширити свої володіння, переселяє селян зі свого маєтку, що знаходився біля озера Міжпілля – частину за Довге поле, а частину – за озеро, наділяє їх невеликими відрізками землі. Люди потроху розживаються у цих поселеннях, що отримують назви – село Задовже і село За озеро, пізніше с. Заозір'я.

Село Задовже нині – сучасне, живуть в ньому працюючі трударі. У селі є магазин, клуб, фельдшерсько-акушерський пункт, школа. Навколо села – землі СВК “Сто хід” та жителів села.

Школу з радістю відвідують діти з с. Кутинок, хутора Глуші, с. Заозір'я.

Село Заозір'я невід'ємна частина с. Задовже, адже вони утворились одночасно, шляхом відселення сюди селян. Тому хочемо розповісти про історичний розвиток села Заозір'я.

Село Заозір'я – мальовничий куточок поліського краю. Воно розміщене на східному березі о. Міжпіл. На західному березі озера стояв панський маєток. Селяни працювали на панській землі. Маленькі селянські наділи знаходилися на східному березі озера. Тому через водойму селяни плавали човнами, возили волами картоплю, гній, і увесь вирощений навколо озера урожай.

Унікальною пам'яткою села є камінь, котрий лежить на сільському кладовищі, на ньому викарбувана дата – **1807 рік**. Він лежить на могилі панського управителя Михайла Шепила, якій був жорстокою людиною по відношенню до селян. Замість хреста йому поставили на могилі цей камінь.

Після Першої світової війни панським маєтком володіла пані Любов Головіна. Вона у своєму володінні мала млин, станок для вибивання сукна, олійницю, круподерку. Також володіла великою кількістю худоби, свиней, а особливо породистих чорних коней. Входила у спілку Червоного Хреста у Варшаві.

Коли в село прийшла Радянська влада, панський маєток було конфісковано. Землю роздано селянам, худобу і майно – біднякам. **До 1939 року** у селі існувала польська школа, а після війни утворився колгосп “Світанок”, куди входили всі ближні села. Відкрилася українська школа.

У роки Великої Вітчизняної війни село залишилось майже неушкодженим – згоріло 5 хат, 41 житель села захищав Батьківщину від ворога, 24 воїни загинули в боях.

Сьогодні село бажає бути кращим. Село потопає в зелені садів, прекрасні озера, а їх тут два, є окрасою села. У населеному пункті є магазини (їх три), клуб, початкова школа.

Народжуються діти. Люди важко працюють, але надіються на кращі зміни в майбутньому. Влітку над селом після дощу з'являється райдуга, як нагадування: живіть, працюйте, але й із захоплення спостерігайте за природою-матінкою!

Село Задовже // З історії сіл Зарічненщини. –
Зарічне, 2004. – с. 20-21.